

ICT zboží vyvinuté v Česku?

Pozornému čtenáři neuniklo **významné postavení ICT sektoru** v české ekonomice a to, že se export ICT zboží nemalou měrou podílí na celkovém vývozu naší země. V předchozích článcích zazněla spekulace o postupném přeorientování Česka z výroby ICT zboží na rozvoj ICT služeb. Děje se tak?

Indicie, které mnohé napoví, jsou výdaje ICT sektoru do výzkumu a vývoje (VaV). Nyní tedy na dešel ten pravý moment pro to, abychom se podrobněji zaměřili právě na výzkum a vývoj v tomto odvětví.

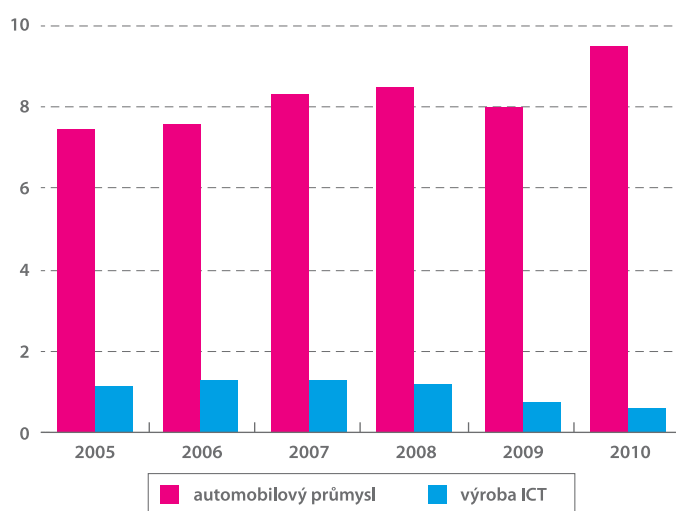
Už víme, že např. hodnota ICT zboží opouštějícího české hranice předčí hodnotu vyvezených automobilů. Dalo by se tedy usuzovat, že i výdaje do VaV uskutečněné v podnicích s převažující činností v oblasti výroby ICT, především počítačů a periferních zařízení, se budou alespoň blížit výdajům, které do VaV směřují v automobilovém průmyslu. Omyl, například data za rok 2010 ukazují, že v ICT zpracovatelském průmyslu byla na VaV věnována částka, která odpovídala pouhým 6 % výdajů na VaV automobilového průmyslu (graf 2). To dokládá mimo jiné, jak velkou

roli hraje v zahraničním obchodě s ICT reexport.

Ještě tristněji vynívá porovnaní výdajů na výzkum a vývoj v ICT zpracovatelském průmyslu s výdaji na VaV ve všech ekonomických činnostech zpracovatelského průmyslu. Na výzkum a vývoj v ICT zpracovatelském průmyslu v roce 2010 plynula pouhá 2,5 % výdajů na VaV zpracovatelského průmyslu. Z mezinárodního hlediska se nejedná o jev ojedinělý, podobné a často i nižší podílové hodnoty sledujeme v zemích, jako jsou Polsko, Slovensko nebo Rumunsko, tj. v zemích, které jsou stejně jako Česko významnými vývozci ICT zboží.

Ani dlouhodobý trend nevznívá lichotivě a nezavdává k optimismu, spíše naopak. Údaje získané šetřením VTR-05 prozrazují, že částka alokovaná do výzkumu a vývoje v ICT zpracovatelském

Graf 2 | Výdaje na VaV v České republice (v mld. Kč)

Zdroj: ČSÚ

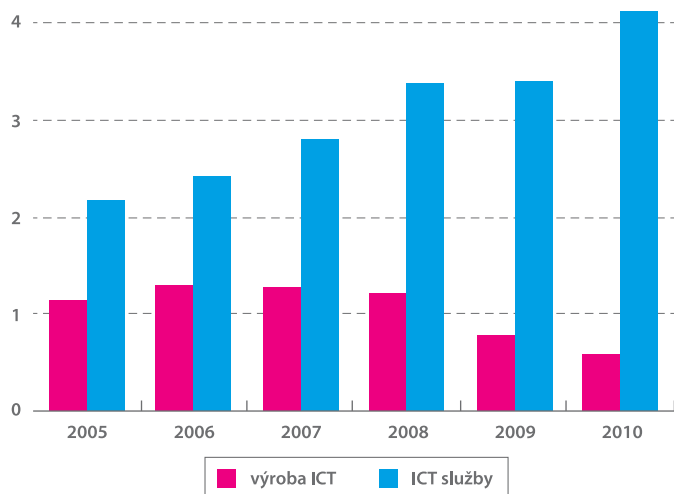
průmyslu se již několikátým rokem snižuje a v roce 2010 byla v porovnání s rokem 2008 poloviční. Pro dokreslení v roce 2008 investovaly podniky v ICT zpracovatelském průmyslu do svého VaV 1,2 miliardy korun. Klíčoví hráči v českém ICT zpracovatelském průmyslu se rekrutují především ze zahraničí, přičemž se ukazuje, že tyto firmy provádějí VaV převážně mimo území České republiky.

Na druhou stranu poněkud optimističtější obrázek nabízí pohled na postupně se navyšující prostředky, které byly do VaV investovány v podnicích, které na základě převažující ekonomické činnosti řadíme do ICT služeb (graf 1).

Pokud bychom měli zjištěná fakta zobecnit, musíme konstatovat následující: Česko je sice významným exportérem ICT zboží, ale firmy a podniky, které toto zboží

u nás vyrábějí, se jen velmi omezeně věnují výzkumným a vývojovým aktivitám. Svým způsobem to znamená, že Česko opravdu představuje montovnu. Do VaV v oblasti IT služeb však tečou nemalé prostředky (3,6 mld. Kč v roce 2010), z čehož by výhledově mohla těžit celá česká ekonomika, protože to jsou právě IT služby, které generují vysokou přidanou hodnotu.

Graf 1 | Výdaje na VaV (v mld. Kč)

Zdroj: ČSÚ

Tento příspěvek vychází z výsledků ročního šetření o výzkumu a vývoji VTR 5-01. Podrobné informace, výsledky a šetření naleznete na: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/statistika_vyzkumu_a_vyvoje.

Robin Rašín
oddělení statistiky výzkumu,
vývoje a informační společnosti